

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

2022 m. gegužės 19 d.
Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Danguolės Bublienės, Gedimino Sagačio (kolegijos pirmininkas) ir Donato Šerno, susipažinusi su 2022 m. gegužės 9 d. paduotu atsakovo A. B. kasaciniu skundu dėl Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2022 m. vasario 8 d. nutarties peržiūrėjimo,

nustatė:

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų atrankos kolegijos 2022 m. gegužės 5 d. nutartimi Nr. DOK-2360 buvo atsisakyta priimti atsakovo kasacinį skundą. Kasacija byloje buvo grindžiama Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – ir CPK) 346 straipsnio 2 dalies 1, 2 punktuose įtvirtintais kasacijos pagrindais. Minėta teisėjų atrankos kolegijos nutartimi buvo nustatyta, kad atsakovo kasaciniame skunde nekeliamą tokių teisės klausimų, kurie atitiktų CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodytus bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindus, skundo argumentais nepagrindžiami jame nurodomi kasacinio skundo pagrindai dėl nurodytų teisės normų pažeidimo, argumentais apie nukrypimą nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės aiškinimo ir taikymo praktikos nepagrindžiamas nurodomos teisės aiškinimo ir taikymo praktikos ryšys su skundžiama teismo nutartimi bei nepagrindžiama, kad byla išnagrinėjęs teismas nukrypo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės aiškinimo ir taikymo praktikos. Teisėjų atrankos kolegija konstatavo, kad skundas neatitinka CPK 346 straipsnio, 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų.

Pagal CPK 350 straipsnio 5 dalį asmuo, kurio skundą atsisakoma priimti dėl to, kad jis neatitinka CPK 346 straipsnio 2 dalyje nustatytų reikalavimų, ištaisęs trūkumus, turi teisę iš naujo paduoti kasacinį skundą, nepažeisdamas CPK 345 straipsnyje nustatyto termino.

Teisėjų atrankos kolegija, susipažinusi su antrą kartą atsakovo pateiktu kasaciniu skundu, konstatuoja, kad jis nežymiai modifikuotas kiek sukeičiant vietomis ir nežymiai praplečiant dėstymą, tačiau grindžiamas iš esmės identiškais argumentais, kad apeliacinės instancijos teismas nepagrįstai plečiamai aiškino Lietuvos Respublikos įmonių bankroto įstatymo (toliau – ĮBĮ) 21 straipsnio bei Lietuvos Respublikos juridinių asmenų nemokumo įstatymo 43 straipsnio nuostatas, kurios nustato nemokios įmonės kreditorių teisės įmonės nemokumo procese, kaip nustatančias teisę nemokios įmonės kreditoriui reikšti tiesioginį ieškinį teisme nemokios įmonės akcininkams dėl jų sudarytų įmonės akcijų perleidimo sutarčių pripažinimo negaliojančiomis. Teismas nukrypo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktikos, kuri priskiria nemokumo teisės normas viešosios teisės normoms ir draudžia jas aiškinti plečiamai. Teismas netinkamai aiškino ir taikė CPK 5 straipsnio, Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 2.50 straipsnio 2 dalies nuostatas, nepagrįstai sprendė, kad nemokios įmonės kreditoriaus pareikštas ieškinys dėl nemokios įmonės akcininkų sudarytų įmonės akcijų perleidimo sutarčių pripažinimo negaliojančiomis gali sukelti tiesiogines pasekmes nemokios įmonės kreditoriaus subjektinėms teisėms ar pareigoms. Bendrovės akcininkų pasikeitimas nepadarė ir objektyviai negalėjo padaryti įtakos bendrovės mokumui, bendrovės prievolių bei turto struktūrai. Teismas netinkamai taikė ĮBĮ 20 straipsnio 2 dalies 2 punkto nuostatas jas aiškindamas plečiamai ir į šios teisės normos taikymo sritį įtraukdamas įmonės akcininkų sudarytus įmonės akcijų perleidimo sandorius, kurių objektas (įmonės akcijos) nėra ir objektyviai negali būti įmonės turto dalis. Teismas nepagrįstai laikė įmonės akcininkų pasikeitimą įmonėje priežastiniu ryšiu susijusį su esminiu nemokios padėties bendrovėje pabloginimu ir nukrypo nuo suformuotos Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktikos. Teismas netinkamai taikė ĮBĮ 20 straipsnio 3 dalies 1 punkto nuostatas, nepagrįstai sprendė, kad konstatuojant tyčinio bankroto požymius, nereikia nustatyti sąsajų tarp bendrovių valdymo organų narių, dalyvių ir nukrypo nuo suformuotos Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktikos, pagal kurią toks sąsajumas yra būtinas tyčinio bankroto požymis. Teismas iš esmės nepasisakė dėl argumentų, kuriais kasatorius grindė savo poziciją, jog ĮBĮ 21 straipsnio nuostatos, nustatančios kreditorių teisės įmonės bankroto byloje, nagrinėjamoje byloje negali būti aiškinamos plečiamai, pažeidė CPK 331 straipsnio 4 dalyje įtvirtintus teismo procesinio sprendimo motyvuojamajai daliai keliamus reikalavimus, nukrypo nuo šiuo klausimu suformuotos Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktikos. Teisėjų atrankos kolegija, įvertinusi kasacinio skundo argumentus, neturi pagrindo dėl jo priimtinumą daryti kitokią išvadą, nei padarė ankstesnė atrankos kolegija.

Kadangi žyminio mokesčio grąžinimo klausimas išspręstas ankstesne atrankos kolegijos nutartimi, šis klausimas pakartotinai nespėjstinas.

Teisėjų atrankos kolegija, vadovaudamasi CPK 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais ir 4 dalimi,

nutaria:

Kasacinį skundą atsisakyti priimti ir grąžinti jį padavusiam asmeniui.
Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai Danguolė Bublienė

Gediminas Sagatys

Donatas Šernas